

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỒNG THỊ VÂN ANH

**VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ TRONG PHÁT TRIỂN
KINH TẾ GIA ĐÌNH Ở THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2017

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐỒNG THỊ VÂN ANH

**VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ TRONG PHÁT TRIỂN
KINH TẾ GIA ĐÌNH Ở THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN ĐÌNH TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Bản luận văn thạc sĩ *“Vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình ở Thành phố Sông Công, tỉnh Thái Nguyên”* là công trình nghiên cứu thực sự của cá nhân tôi, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, nghiên cứu khảo sát tình hình thực tiễn và dưới sự hướng dẫn khoa học của **PGS.TS. Trần Đình Tuấn**. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn đều là trung thực.

Thái Nguyên, năm 2017

Tác giả

Đông Thị Vân Anh

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành tại trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên theo chương trình đào tạo Cao học kinh tế, chuyên ngành Quản lý kinh tế.

Trong quá trình học tập và thực hiện luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ của Ban giám hiệu, Phòng Đào tạo, cùng các thầy giáo, cô giáo. Nhân dịp này, tác giả xin chân thành cảm ơn về sự giúp đỡ quý báu đó.

Tác giả xin chân thành cảm ơn tới PGS.TS. Trần Đình Tuấn - người hướng dẫn khoa học, đã tận tình hướng dẫn và truyền đạt những kiến thức quý báu, giúp đỡ tác giả hoàn thành luận văn này.

Xin gửi lời cảm ơn tới tập thể cán bộ, công chức, viên chức UBND thành phố Sông Công, các bạn bè đồng nghiệp và gia đình đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và triển khai thu thập số liệu phục vụ luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, năm 2017

Tác giả

Đông Thị Vân Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ GIA ĐÌNH	5
1.1. Những vấn đề lý luận cơ bản về vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình.....	5
1.1.1. Giới và giới tính	5
1.1.2. Hộ gia đình và kinh tế gia đình.....	8
1.1.3. Vị trí của phụ nữ trong gia đình và xã hội	10
1.1.4. Vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình.....	12
1.1.5. Vai trò của Hội Phụ nữ trong thúc đẩy phụ nữ phát triển kinh tế gia đình	16
1.1.6. Những yếu tố ảnh hưởng đến vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình.....	18
1.2. Kinh nghiệm về nâng cao vai trò phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam	21

1.2.1. Kinh nghiệm về nâng cao vai trò phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình của một số nước trên thế giới.....	21
1.2.2. Kinh nghiệm về nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình ở Việt Nam.....	23
1.2.3. Bài học kinh nghiệm về nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế gia đình ở Thành phố Sông Công.....	24
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	26
2.2. Phương pháp tiếp cận nghiên cứu.....	26
2.3. Các phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	27
2.3.1. Phương pháp chọn mẫu nghiên cứu.....	27
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	29
2.3.3. Phương pháp xử lý số liệu.....	30
2.3.4. Phương pháp phân tích đánh giá.....	30
2.4. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	30
2.4.1. Các chỉ tiêu phản ánh điều kiện sản xuất của hộ.....	30
2.4.2. Các chỉ tiêu biểu hiện sự đóng góp của phụ nữ trong kinh tế hộ.....	31
Chương 3. THỰC TRẠNG VAI TRÒ CỦA PHỤ NỮ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ GIA ĐÌNH Ở THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG.....	32
3.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của Thành phố Sông Công.....	32
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	32
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	38
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội.....	45
3.2. Thực trạng vai trò lao động nữ trong phát triển kinh tế gia đình.....	48
3.2.1. Khái quát thực trạng về vai trò của phụ nữ ở Thành phố Sông Công.....	48
3.2.2. Thực trạng vai trò của phụ nữ trong các hộ điều tra.....	53
3.3. Phân tích các nhân tố ảnh hưởng đến vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình ở Thành phố Sông Công.....	64

3.3.1. Ảnh hưởng của các nhân tố bên ngoài	64
3.3.2. Ảnh hưởng của các nhân tố bên trong	68
3.4. Vai trò của Hội phụ nữ Thành phố Sông Công trong thúc đẩy phụ nữ phát triển kinh tế gia đình	69
3.5. Đánh giá chung về vai trò của phụ nữ Thành phố Sông Công trong phát triển kinh tế hộ gia đình	73
Chương 4. QUAN ĐIỂM, ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO VAI TRÒ PHỤ NỮ TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ GIA ĐÌNH Ở THÀNH PHỐ SÔNG CÔNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	76
4.1. Quan điểm và định hướng nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình Thành phố Sông Công	76
4.1.1. Quan điểm nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình Thành phố Sông Công	76
4.1.2. Định hướng nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình Thành phố Sông Công	77
4.2. Giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao vai trò của phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình Thành phố Sông Công	79
4.2.1. Nhóm giải pháp nâng cao nhận thức về vai trò của phụ nữ.....	79
4.2.2. Nâng cao trình độ mọi mặt cho phụ nữ kết hợp với giáo dục truyền thống, phẩm chất đạo đức trong đông đảo phụ nữ	81
4.2.3. Nhóm giải pháp đối với Hội phụ nữ Thành phố Sông Công trong việc thúc đẩy phụ nữ trong phát triển kinh tế hộ gia đình	81
4.3. Kiến nghị	82
KẾT LUẬN	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	88

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
CNVC	Công nhân viên chức
CTQG	Chính trị quốc gia
LHPN	Liên hiệp Phụ nữ
NXB	Nhà xuất bản
PTNT	Phát triển nông thôn
TP	Thành phố
TSCĐ	Tài sản cố định
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1:	Số mẫu điều tra phân theo nhóm hộ gia đình	28
Bảng 2.2:	Chọn mẫu điều tra hộ tại các điểm điều tra	29
Bảng 3.1:	Dân số thành phố Sông Công phân theo giới tính giai đoạn 2011- 2015	42
Bảng 3.2:	Dân số nữ Thành phố Sông Công phân theo đơn vị hành chính cấp xã giai đoạn 2011- 2015	43
Bảng 3.3:	Phân loại phụ nữ từ 18 tuổi của Thành phố Sông Công năm 2015	48
Bảng 3.4:	Trình độ học vấn của lao động nữ Thành phố Sông Công năm 2015.....	50
Bảng 3.5:	Thống kê kết quả đào tạo cho lao động nữ thành phố Sông Công năm 2016	52
Bảng 3.6:	Thống kê ngành kinh tế của các hộ gia đình Thành phố Sông Công năm 2015.....	53
Bảng 3.7:	Mức sống của các hộ sản xuất nông nghiệp điều tra	54
Bảng 3.8:	Tỷ lệ nữ làm chủ hộ và tham gia quản lý, điều hành sản xuất trong các hộ sản xuất nông nghiệp Thành phố Sông Công, năm 2016.....	55
Bảng 3.9:	Phân công lao động trong các hộ sản xuất nông nghiệp Thành phố Sông Công, năm 2016	56
Bảng 3.10:	Vai trò kiểm soát các nguồn lực và tài chính gia đình của phụ nữ trong các hộ sản xuất nông nghiệp Thành phố Sông Công, năm 2016	57
Bảng 3.11:	Vai trò tạo ra thu nhập của phụ nữ trong các hộ sản xuất nông nghiệp Thành phố Sông Công, năm 2016	59
Bảng 3.12:	Vai trò trong sinh hoạt hàng ngày của phụ nữ trong các hộ sản xuất nông nghiệp Thành phố Sông Công, năm 2016	60

Bảng 3.13: Vai trò kiểm soát các nguồn lực và tài chính gia đình của phụ nữ trong các hộ kinh doanh và hộ công nhân viên được điều tra	62
Bảng 3.14: Mức độ đóng góp của phụ nữ trong thu nhập của gia đình trong trong các hộ kinh doanh và hộ công nhân viên được điều tra	63
Bảng 3.15: Vai trò trong sinh hoạt hàng ngày của phụ nữ trong các hộ kinh doanh và hộ công nhân viên Thành phố Sông Công, năm 2016.....	63
Bảng 3.16: Kết quả thực hiện phong trào thi đua của phụ nữ Thành phố Sông Công, năm 2016.....	66
Bảng 3.17: Kết quả thực hiện phong trào thi đua của phụ nữ thành phố Sông Công, năm 2016.....	67